



172 ОУ „Христо Ботев” гр. Нови Искър

кв. Гниляне, ул. „Христо Ботев” №51, тел./факс: 996 40 02, e-mail:hristo_botevg@mail.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

НАДЯ ГЕОРГИЕВА

Директор на 172 Обединено Училище „Христо Ботев”



ПРОГРАМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ УЧЕБНА 2019/2020 ГОДИНА

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи е приета на заседание на Педагогическия съвет (Протокол № 09/13.09.2019 г.) и е утвърдена със Заповед № 46/16.09.2019 г. на директора на училището

I. Въведение

Настоящата програма е разработена във връзка с предоставянето на подкрепа за личностно развитие на учениците от 172 Обединено училище „Христо Ботев“ и има за цел предоставяне на равни възможности на учениците от уязвими групи и гарантиране на тяхното качествено образование и участие в училищния живот заедно с останалите ученици.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на учениците, които имат необходимост от такава в училището съобразно личните интереси, потребности и нужди на отделния ученик.

Цели: Създаване на благоприятна „образователна среда“ като съвкупност от условия, фактори и елементи, гарантиращи ефективно протичане на образователния процес и активно взаимодействие на всички заинтересовани страни за постигане на устойчивост при функционирането на институцията.

Благоприятната образователна среда и ефективната обща подкрепа свързват всички условия, мотивиращи и развиващи дейности и услуги, които представляват базисни грижи за физическото, психичното и социалното благополучие на децата и учениците.

Важни компоненти:

- Сигурност и безопасност; здравно обслужване.
- Съвременна и привлекателна МТБ, отговаряща на съвременните информационно-технологични реалности.
- Качествен образователен процес – интересно и полезно учебно съдържание, прагматична ориентация, пълноценна целодневна организация.
- Екипност в работата на педагогическите специалисти; класният ръководител – определяща фигура за създаване на общност и усещане за принадлежност; важни аспекти – грижа за децата/учениците; пълноценна комуникация с родителите; професионално общуване с учителите във връзка с образователните резултати на учениците, наличие на добра организационна култура, ефективно взаимодействие с ръководството на училището и при необходимост – участие в междуинституционален диалог.
- Ефективно управление на обхвата, посещаемостта и движението на децата – пълноценно взаимодействие със семействата на децата и учениците, адекватна и ефективна вътрешноинституционална регламентация, системен контрол и администриране на посещаемостта.
- Система от извънкласни и извънучилищни дейности в съответствие с интересите и възможностите на децата и учениците – насърчаване и развитие на техните силни страни.
- Своевременно идентифициране на признаците на затруднения и изоставане в усвояването на образователното съдържание и риск от отпадане по образователни причини – „ранен учебен неуспех“.
- Осигуряване на педагогическа подкрепа за учениците в риск от страна на педагогическите специалисти и ръководството на образователната институция – условия и организация за преодоляване на затрудненията (внимателно отношение, индивидуален и диференциран подход, допълнителна работа; преодоляване на формализма при осъществяването на консултативните форми.
- Консултации по учебни предмети (чл. 178, ал. 1, т. 5 от ЗПУО); консултации от учителите по различни учебни предмети в рамките на дейностите по самоподготовката

Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи

на учениците (чл. 25, ал. 1, т. 7 и ал. 2 от Наредба № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование); допълнително обучение за ученици в начален етап, които не са усвоили компетентностите, определени в учебната програма за съответния клас (чл. 22, ал. 4 от Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците).

- Превенция/противодействие на училищния тормоз.
- Преодоляване на формализма в работата на училищни комисии.
- Успешно сътрудничество с институциите.

II. Анализ на реалната ситуация

В 172 Обединено училище „Христо Ботев“ се обучават 142 ученици, разпределени в 10 паралелки от I до X клас. В училището се обучават ученици с различен социален статус. Има ученици с хронични заболявания, със СОП, както и значителен брой ученици от ромски етнос. Няма данни за етническа и/или друга дискриминация, има регистрирани ученици, извършили противообществени прояви.

Въз основа на тази оценка програмата включва предоставяне както на обща, така и на допълнителна подкрепа.

III. Подкрепа за личностното развитие

Обща подкрепа за личностното развитие

Общата подкрепа за личностно развитие е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището, и включва:

- ✓ Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти:
- обсъждане на дейностите за обща подкрепа, в които се включват и учениците – обмен на информация и на добри педагогически практики с цел подкрепа на всички учители за подобряване на работата им с учениците в класа;
- провеждане на регулярни срещи, когато са за целите на превенцията, между класния ръководител, учители и други педагогически специалисти в училището.
- ✓ Кариерно ориентиране на учениците – провеждано от педагогическия съветник или консултант от ЦКО към РУО – София-град.
- ✓ Занимания по интереси:
- дейности за стимулиране развитието на личностни качества, социални и творчески умения и изяви на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата, спорта, глобалното, гражданското и здравното образование, както и за придобиване на умения за лидерство;
- изяви, свързани с образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности по проекти, програми и други на общинско, областно, национално и международно равнище;
- обучение по учебни предмети и модули, както и участие в дейности, чрез които се придобива допълнителна подготовка от учениците, определена в съответствие с чл. 85, ал. 3 от ЗПУО.
- ✓ Библиотечно-информационно обслужване – осигуряване на безплатни учебници за ученици I – VII клас, свободен достъп до информация от различни документални източници и в глобалната мрежа с цел изграждане на навици за четене и компетентности за търсене и ползване на информация.
- ✓ Грижа за здравето въз основа на информация от родителя и при взаимодействие с медицинския специалист в здравния кабинет в училището.
- ✓ Поощряване с морални и материални награди – по ред, определен в ПДУ.

Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи

- ✓ Дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, свързани с:
 - изграждане на позитивен организационен климат в училището;
 - психологическа подкрепа, насочена към учениците, педагогическите специалисти и родителите за създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес, предоставяне на методическа помощ на учителите за превенция на насилието и за преодоляване на проблемното поведение на учениците, извършване на групова работа с ученици и/или кризисна интервенция, работа със средата, в която е ученикът – семейството, връстниците.
- ✓ Дейности за превенция на обучителните затруднения, включително логопедична работа:
 - допълнително обучение по учебни предмети с акцент върху обучението по български език, включително ограмотяване на ученици, за които българският език не е майчин;
 - консултации по учебни предмети и допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.

Допълнителна подкрепа

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя въз основа на оценка на индивидуалните потребности на ученика, извършена от екип за подкрепа за личностно развитие на ученика, утвърден със заповед на директора за конкретен ученик по чл. 187, ал. 2 от ЗПУО.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на ученици от следните уязвими групи:

- със специални образователни потребности;
- в риск;
- с изявени дарби;
- с хронични заболявания.

Допълнителната подкрепа се реализира чрез план за действие за всеки конкретен ученик, в който родителите се включват като активни участници в дейностите. При изпълнение на дейностите училищният екип работи в партньорство и/или при необходимост с РЦППЛР, социалните служби и др.

IV. ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

А. Идентифициране на учениците, които попадат в уязвими групи:

1. Ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, с увреждания, сираци, полусираци или с непълноценна семейна среда, от етнически малцинства, бежанци и др.
2. Учениците с изявени дарби като по-особена група ученици, нуждаещи се от целенасочени действия за развитие на техния потенциал
3. **Ученици в риск от отпадане от училище** - основни групи причини и обстоятелства, поставящи децата и учениците в условия на риск от отпадане:
 - **Липсваща семейна среда** – фактическо отсъствие на родители, отглеждане на децата от роднини, чиито грижи често не включват осигуряване присъствието на учениците в училище.
 - **Непълноценна семейна среда** – формално децата имат родители, които обаче нямат родителски капацитет – трайно неработещи, в определени случаи – със заболявания, с криминални прояви и др. Децата нерядко са „инструмент“ за

Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи

получаване на различни видове помощи и средства за препитаване на цялата фамилия. Образованието е периферна или липсваща ценност.

- Децата не посещават училище, защото са включени във **форми за препитание на семействата** – скитничество, просия, кражби, на определен етап и подтикване към по-сериозни криминални прояви, в т.ч. – проституция. Тези деца обикновено в краткото си пребиваване в училище имат симптоматични прояви – дребни кражби и присвояване на вещи от съученици и др. Няма изградени представи за добро и лошо, ценностната им система е силно изкривена и присъствието им в училището ги кара да се чувстват дискомфортно.
- Деца, които попадат в неформални групи на **малолетни и непълнолетни лица с противообществени прояви** извън училище. Такива деца и младежи са в ситуация на сериозен риск не само от отпадане от образователната система, но и от криминализиране на прояви и действия.
- Деца от „нормални“ семейства с **интелектуални и поведенчески дефицити**. В част от случаите проблемите не се признават от родителите и не се търси необходимата допълнителна специализирана подкрепа и помощ. Като вариант се избира детето да не посещава училище, за да не бъде отхвърляно от останалите.
- Деца от семейства, които поради различни причини непрекъснато сменят местоживеенето си и буквално водят **номадски начин на живот**. В преобладаващата част от случаите това е причина детето да не посещава училище.

Б. Дейности	Срок	Отговорник
Обща подкрепа за личностно развитие		
1. Планиране на дейности за обща подкрепа за личностно развитие в планове за часа на класа.	септември 2019 г.	класни ръководители
2. Екипна работа между учителите от даден клас за подпомагане на учебната дейност, по-ефективна работа в групата за ЦОУД и в часовете за консултации.	през учебната година	класни ръководители; учители
3. Провеждане на консултации с напреднали ученици с цел подготовка за участие в олимпиади, състезания и конкурси.	през учебната година	учители по предмети
4. Включване на ученици в групи за преодоляване на обучителни затруднения, в т.ч по проект „Подкрепа за успех“ (училището е включено в идентифицираните училища с концентрация на ученици от уязвими групи).	септември 2019 г.	ръководители на групи
5. Анкетно проучване сред учениците и техните родители за установяване потребностите и желанията им и формиране на групи по занимания по интереси.	септември 2019 г.	ръководители на групи
6. Осигуряване на постоянен достъп до спортната база на училището, компютърната зала и други ресурси на училището.	през учебната година	учители по учебни предмети
7. Кариерно ориентиране и консултиране на учениците от V-VII, X клас, свързано с избора на училище, профил, професия.	през учебната година	педагогически съветник
8. Награждаване на ученици за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност – при и по определен повод за поощрение по реда на ПДУ.	през учебната година	директор
9. Изпълнение на съвместни дейности с Районен съд и районна прокуратура за повишаване на правната	по график	класни ръководители

Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи

грамотност на учениците.		
Допълнителна подкрепа за личностно развитие		
1. Идентифициране на ученици, на които да се предостави допълнителна подкрепа за личностно развитие.	през учебната година	класни ръководители; педагогически съветник; ресурсен учител
2. Извършване на оценка на потребностите на учениците със СОП или при идентифицирана необходимост	до месец ноември 2019 г.	училищни ЕПЛР
3. Осигуряване на подкрепа на ученици със СОП от специалисти съобразно индивидуалните им потребности – логопед, психолог, педагог на ученици със зрителни затруднения.	през учебната година	директор
4. Изпълнение на мерки за недопускане отпадане от училище (съгласно училищната програма за превенция на отпадането).	през учебната година	училищни екипи; учители; педагогически съветник
5. Изпълнение на мерки за превенция на агресията и тормоза.	през учебната година	училищни екипи, УКС, педагогически съветник
6. Стимулиране на учениците с предоставена допълнителна подкрепа в училищни инициативи.	през учебната година	училищни екипи; УКС, педагогически съветник
7. Повишаване информираността на родителите: – относно отговорността им в процеса на образование на децата им; – за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания.	на паралелкови родителски срещи	класни ръководители; педагогически съветник
8. Обучение на педагогическите специалисти за работа с деца с аутизъм.	по график съгласно плана за квалификация	директор

V. МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНИ ВРЪЗКИ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА - с РУО, община р-н Нови Искър, РДСП, ОЗД към ДСП, МКБППМН, ЦПО и др.)

VI. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие, в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучение и приобщаване и на необходимостта от подходяща подкрепа.
2. Постигане на равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и

Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи

различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на училището.

3. Сътрудничество между всички участници в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие – училището, ученикът, семейството и общността.

VI. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. Средства от бюджет на училището за дейности по интереси.
2. Средства от бюджет на училището за предоставяне на стипендии.
3. Получени средства от спрени семейни помощи на ученици с неизвинени отсъствия.
4. Средства предоставени от проект „Подкрепа за успех“.
5. Средства, предоставени по чл. 52б, ал.3 от Наредбата за финансиране на институциите в системата на предучилищното и училищното образование (за работа с деца и ученици от уязвими групи).